

| 4 mei 2017

Toelichting winningsplan Oudendijk

Historie NAM-locatie Numansdorp

NAM is sinds 2010 actief in de gemeente Cromstrijen met een gaswinningslocatie genaamd Numansdorp, aan de Kloostersweg in Klaaswaal met drie putten in drie verschillende gasvelden.

- Oudeland-gasveld met put NMD-1,
- De Klem-gasveld met put NMD-2, en
- Oudendijk-gasveld met put NMD-3.

Er wordt momenteel met één put (NMD-1) gas gewonnen. Hiervoor is een goedgekeurd winningsplan door het Ministerie van EZ verleend (zie nlog.nl). Het gasveld van de tweede put op de locatie (NMD-2) is al leeg geproduceerd en de put is ingesloten. Hiervoor was ook een goedgekeurd winningsplan.

In april 2014 is een derde put geboord (NMD-3), dit betrof het Oudendijk-gasveld. Voor dit veld is door NAM een winningsplan ingediend bij het ministerie van Economische Zaken (EZ).

Hoe is het proces verlopen?

- Na de identificatie van het Oudendijk-veld aan de hand van seismische data, is in april 2014 een put geboord naar het nieuwe gasveld, ook wel een proefboring genoemd, om te ontdekken of er daadwerkelijk gas in de diepe ondergrond aanwezig is. Alle benodigde vergunningen zijn hiervoor uiteraard aangevraagd bij de desbetreffende bevoegde gezagen en zijn destijds verleend.
- De proefboring heeft gas aangetroffen. Daarna er is een productie-installatie geplaatst op locatie en er is over gegaan tot een gebruikelijke testperiode van de put (well-test) om te kijken of er commercieel voldoende gas aanwezig is. Er wordt dan dus geproduceerd uit het veld om te onderzoeken hoe het veld zich vermoedelijk zal gaan gedragen en de productie zich zal ontwikkelen. Die productie heeft een tijdelijk karakter. De informatie uit de test kan gebruikt worden om het winningsplan te onderbouwen en om de gevolgen van de winning zo goed mogelijk in te kunnen schatten. Omdat de activiteit feitelijk als productie geregistreerd wordt, wordt dit wel in overleg met SodM uitgevoerd. De boring in het

Oudendijk-veld bleek maar beperkt succesvol: het betrof slechts een kleine hoeveelheid gas ten opzichte van de oorspronkelijke voorspelling van voor de boring. Tijdens de testperiode en tot het insluiten in augustus 2016 is 136 miljoen Nm³ gas geproduceerd (circa 97%).

Winningsplan Oudendijk

- Om een gasvoorkomen te mogen produceren dienen wij een goedgekeurd winningsplan te hebben. Wij hebben het winningsplan voor het Oudendijk-veld op 16 februari 2014 ingediend bij het EZ. Het was destijds gebruikelijk dat wij gedurende de behandelingsperiode van een winningsplan de testproductie van de put mochten voortzetten. Dit was ook zo besproken met SodM. De behandeling van een winningsplan nam op dat moment slechts een aantal maanden in beslag.
- In de tussentijd was TNO (in opdracht van het Ministerie van EZ) gestart met een Seismisch Risico Analyse voor alle kleine gasvelden in Nederland. In die periode heeft de minister van EZ aangegeven dat hij pas over de winningsplannen of wijzigingen daarvan besluit nadat het TNO de analyse over het seismisch risico van alle kleine verleden op land heeft uitgevoerd.
- Omdat NAM nog geen goedkeuring had ontvangen op het ingediende winningsplan, heeft NAM besloten haar productie uit het Oudendijk gasveld in augustus 2016 stil te leggen. Het reeds ingediende winningsplan van 2014 is geactualiseerd op basis van de nieuwe SRA richtlijnen en is als nieuwe winningsplan in januari 2017 bij het Ministerie van EZ ingediend. Tot op heden is de put niet meer in productie geweest.
- Wij hebben het winningsplan op basis van de stand van zaken van dat moment aangepast. Het veld bevat nu nog zeer kleine hoeveelheden winbare volumes. De meest waarschijnlijke verwachting is dat we nog circa 4 miljoen Nm³ gas kunnen produceren, over een periode van 1 jaar. Op 24 januari 2017 hebben wij wederom een verzoek tot instemming voor het winningsplan Oudendijk ingediend. De put zal pas weer in productie worden genomen na goedkeuring van het winningsplan voor het resterende deel.

Wat zijn de mogelijke effecten van gaswinning?

- Gaswinning kan bodemdaling veroorzaken. De productie uit het Oudendijk veld geeft minder dan 2cm bodemdaling over de gehele productieperiode (vanaf 2014). De bodemdaling die door het restant van de gaswinning wordt veroorzaakt is zonder meer verwaarloosbaar en zal niet merkbaar zijn aan de oppervlakte. Het zogenaamde Najjleffect zal dan ook geen invloed hebben op dit veld gezien de geringe bodemdaling bij productie.
- Anders dan natuurlijke bodemdaling wat zich afspeelt in de bovenste aardlagen vindt bodemdaling door gaswinning plaats in de diepe ondergrond wat aan de oppervlakte gevolgen kan hebben. Jarenlange ervaring en vele onderzoeken wijzen uit dat bodemdaling door gaswinning geen schade kan veroorzaken aan gebouwen, maar het kan het wel gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Om dit te beheersen wordt indien nodig overleg gevoerd met de waterschappen. Op basis van de zeer beperkte bodemdaling door productie uit het Oudendijk gasveld is de verwachting dat dit geen gevolgen heeft voor de waterhuishouding.

- Er wordt jaarlijks (vóór 1 november) een meetplan ingediend van de geodetische bodemdalingmetingen en seismische metingen voor het komend jaar. Het meetplan Zuid-Holland 2017 (over eventuele metingen uit te voeren in 2017) is reeds ingediend bij SodM.
- Gaswinning kan in speciale omstandigheden ook aardbevingen veroorzaken. Meestal zijn dat heel lichte bevingen waar we nauwelijks iets van merken. Bij voelbare bevingen kan er echter ook schade aan huizen ontstaan. Het risico op bevingen en schade als gevolg van de gaswinning uit het Oudendijk veld is beperkt en het veld valt daarmee in de Seismische Risico categorie I, zoals ook vermeld in het ingediende winningsplan. Dit is de laagste risicocategorie. Deze conclusies worden bevestigd en onderschreven in zowel het SodM als Tcbb advies inzake Winningsplan Oudendijk.
- NAM wint al tientallen jaren aardgas in Zuid-Holland uit kleine velden. Een klein gasveld bevat over het algemeen één tot enkele tientallen miljarden Nm3 aardgas. De volumes in de kleine velden zijn honderden en in dit geval zelfs duizenden malen kleiner dan het Groningen-gasveld. Daarnaast is Zuid-Holland seismisch niet actief en is het merendeel van het gas uit de kleine velden, zo ook het Oudendijk-gasveld, al voor het grootste deel geproduceerd. Daarom is de kans op aardbevingen door gaswinning in Zuid-Holland zeer klein. Er is tot op de dag van vandaag nog nooit een aardbeving geregistreerd in Zuid-Holland.
- Mocht er toch een aardbeving plaatsvinden en deze veroorzaakt schade, dan is NAM aansprakelijk en verplicht om de schade te vergoeden. Deze aansprakelijkheid is wettelijk vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek, boek 6, artikel 177. Het huidige schadeproces voor velden buiten Groningen kan gevonden worden op de volgende website: <http://www.nam.nl/veiligheid-milieu-en-schade/schade-en-overlast/schade-melden.html>

Om hoeveel gas gaat het?

Gasvoorkomen	Oudendijk (NMD-3)
Geboord in	April 2014
Gasvolumes	170 miljoen Nm3
Al geproduceerd	136 miljoen Nm3
Nog te produceren	4 miljoen Nm3 (mid case), 23 miljoen Nm3 (high case)
Tot welk jaar	2018 (mid case), 2020 (high case)
Winningsplan	Oudendijk

Contact

Mocht u nog meer vragen hebben, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de [REDACTED]. U kunt hem bereiken via telefoonnummer 0592 [REDACTED] of per e-mail via [REDACTED]@shell.com.